

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح بند (الف) ماده (۹۰) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران»

مقدمه

طرح یک فوریتی اصلاح بند «الف» ماده (۹۰) قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به شماره چاپ ۹۳۶ که برای بررسی مجدد از سوی صحن علنی به کمیسیون آموزش و تحقیقات ارجاع شده بود در روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۷/۴/۱ با حضور نمایندگان دستگاه‌های اجرایی مورد بحث و بررسی قرار گرفته و در نهایت با انجام اصلاحاتی به شرح ذیل به تصویب رسید.

ماده واحده - بند «الف» ماده (۹۰) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف) الحاقات زیر در ماده (۷۰) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران و اصلاحیه بعدی آن و در ماده (۴۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

سه‌میه ورود با پنج درصد (۵٪) سهمیه اختصاصی برای همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) و همسران و فرزندان رزمندگان با حداقل ۶ ماه حضور داوطلبانه در جبهه به سی درصد (۳۰٪) افزایش یابد.

تبصره - باقیمانده ظرفیت سهمیه بیست و پنج درصد (۲۵٪) مشمولین ماده (۷۰) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران در صورت عدم تکمیل به افراد مشمول این بند اختصاص می‌یابد. کسب حداقل هشتاد درصد (۸۰٪) حد نصاب نمره علمی (نمره آخرین نفر پذیرفته شده) برای کلیه رشته‌ها و مقاطع تحصیلی الزامی است. این میزان در خصوص برخی رشته‌های زیرگروه علوم تجربی (پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی) و رشته‌های فنی و مهندسی در گروه علوم ریاضی و فنی و کلیه مقاطع تحصیلات تکمیلی و دستیاری هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) است. مفاد این قانون برای ورودی‌های سال ۱۳۹۷ و بعد از آن لازم‌الاجراست.

ارزیابی محتوای مصوبه کمیسیون آموزش و تحقیقات

مصوبه کمیسیون آموزش و تحقیقات در خصوص «اصلاح بند «الف» ماده (۹۰) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه...» دارای ۶ ویژگی برجسته است که در ذیل بدان اشاره می‌شود:

مخصوص صحن علنی

مشخصات طرح

دوره دهم - سال سوم

شماره ثبت:

۳۷۷

شماره چاپ:

۹۳۶

تاریخ چاپ:

۱۳۹۷/۴/۱۳

معاونت پژوهش‌های

اجتماعی - فرهنگی

دفتر:

مطالعات اجتماعی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲-۲۱۰۱۵۸۲۵

تاریخ انتشار:

۱۳۹۷/۴/۳۰

۱. حفظ و عدم تغییر در سهمیه ایثارگران

یکی از مهمترین، یا به عبارتی مهمترین دغدغه مخالفان و منتقدان طرح اصلاح بند «الف» ماده (۹۰) قانون برنامه ششم توسعه، یکسان سازی سهمیه ورود به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی برای گروه‌های مختلف ایثارگری بود. به اعتقاد منتقدان، به دلیل شرایط متفاوت و مشکلات زندگی در میان خانواده شهدا و خانواده جانبازان بالای ۲۵ درصد در مقایسه با خانواده جانبازان زیر ۲۵ درصد، یکسان سازی سهمیه‌ها به معنای نادیده انگاشته شدن شرایط و تفاوت‌های موجود در میان گروه‌های ایثارگری است.

۲. اصلاح حدنصاب علمی لازم متناسب با نوع رشته و مقطع تحصیلی

حدنصاب شرایط علمی لازم برای متقاضیان سهمیه ایثارگری برحسب ماده (۴۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) بدون در نظر گرفتن اختلاف سطح علمی رشته‌ها و مقاطع تحصیلی و نیز کارکرد آنها در نظام جامعه به صورت یکسان تعیین شده است. در همین رابطه، می‌توان گفت ویژگی بارز متن اصلاحی کمیسیون آموزش و تحقیقات اصلاح حدنصاب شرایط علمی لازم برای متقاضیان سهمیه ایثارگری متناسب با نوع رشته و مقطع تحصیلی است.

۳. ارتقای شرایط علمی پایه برای پذیرفته‌شدگان سهمیه ایثارگری

تبصره پیشنهادی کمیسیون آموزش و تحقیقات، موجب افزایش حدنصاب شرایط علمی لازم برای متقاضیان سهمیه ایثارگری و بالطبع ارتقای سطح علمی پذیرفته‌شدگان سهمیه ایثارگری ورود به دانشگاه و مراکز آموزش عالی می‌شود.

۴. متعادل ساختن توزیع پذیرفته‌شدگان سهمیه ایثارگری در رشته‌محل‌ها

افزون بر ارتقای سطح علمی پایه برای پذیرفته‌شدگان سهمیه ایثارگری، کارکرد دیگر افزایش حدنصاب شرایط علمی لازم برای متقاضیان سهمیه ایثارگری، توزیع همگون و متعادل پذیرفته‌شدگان سهمیه ایثارگری در مجموعه رشته‌محل‌ها و کاهش فاصله علمی میان پذیرفته‌شدگان سهمیه ایثارگری و سهمیه آزاد در هر رشته‌محل است.

۵. اصلاح مغایرت قانونی موجود در رابطه با سهمیه جانبازان

با وجود مشمولیت سهمیه موضوع ماده (۷۰) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران، برای کلیه جانبازان؛ بند «الف» ماده (۹۰) قانون برنامه ششم توسعه، جانبازان زیر ۲۵ درصد مشمول سهمیه ۵ درصد قرار داده است. این مسئله در متن اصلاحی مرتفع شده است.

۶. وجود ابهام در تبصره

به نظر می‌رسد هدف کمیسیون اصلاح حدنصاب علمی برای (۳۰٪) کامل سهمیه ورود به دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی باشد. لکن قرار گرفتن عبارات مرتبط با اصلاح حدنصاب علمی در ادامه عبارت «به افراد مشمول این بند اختصاص می‌یابد» در سطر دوم تبصره، این ابهام را در ذهن ایجاد می‌کند که اصلاح حدنصاب علمی صرفاً برای مشمولان سهمیه ۵ درصد است.

جمع‌بندی

در مجموع، اصلاحات پیشنهاد شده توسط کمیسیون آموزش و تحقیقات در رابطه با «طرح اصلاح بند «الف» ماده (۹۰) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» به دلیل حفظ و عدم تغییر در سهمیه‌بندی ایثارگران، اصلاح حدنصاب علمی لازم متناسب با نوع رشته و مقطع تحصیلی، ارتقای شرایط علمی پایه برای پذیرفته‌شدگان سهمیه ایثارگری، متعادل ساختن توزیع پذیرفته‌شدگان سهمیه ایثارگری در رشته‌محل‌ها، اصلاح مغایرت قانونی موجود در خصوص سهمیه جانبازان مثبت ارزیابی می‌شود، لکن همان‌گونه که بیان شد اصلاح حدنصاب علمی باید به نحوی نگارش شود که کلیه سهمیه‌های ورود به دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی را شامل گردد.

